

e-terraETSOscheduling – КОРИСНИЧКО УПУТСТВО ЗА УЧЕСНИКА

Датум: 23. 03. 2009.
Назив документа: EMS-SMS-UGP-001-srb
Статус документа: Верзија: 1.0

ПРОМЕНЕ

Верзија	Датум	Коментари
0.1	30. 11. 2007.	AREVA, иницијална
1.0	23. 03. 2009.	ЕМС, израда

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

САДРЖАЈ:

1 УВОД	3
1.1 КРАТАК ОПИС.....	3
1.2 ИНТЕРФЕЈС СА УЧЕСНИКОМ.....	3
2 WEB АПЛИКАЦИЈА ЗА КОРИСНИКА	4
2.1 ИЗГЛЕД ЕКРАНА.....	4
2.2 ЛОГОВАЊЕ КОРИСНИКА.....	5
2.3 ПЛАНИРАЊЕ У ОКВИРУ БАЛАНСНЕ ОБЛАСТИ.....	6
2.3.1 ПРИЈАВА ПЛАНА.....	6
2.3.1.1 ЛИСТА ПРИЈАВЉЕНИХ ПЛАНОВА.....	6
2.3.1.2 НОВИ ПЛАН.....	8
2.3.1.3 ПРОМЕНА ПЛАНА.....	10
2.3.1.4 ЛИСТА ВРЕМЕНСКИХ ДИЈАГРАМА.....	12
2.3.1.5 НОВИ ВРЕМЕНСКИ ДИЈАГРАМА.....	13
2.3.1.6 ПРОМЕНА ВРЕМЕНСКОГ ДИЈАГРАМА.....	18
2.4 ДОКУМЕНТА.....	18
2.4.1 ПРЕУЗИМАЊЕ ДОКУМЕНАТА.....	18
2.4.2 УЧИТАВАЊЕ ДОКУМЕНАТА.....	20
2.4.3 ЗАХТЕВ ЗА СТАТУС ПЛАНА.....	21
2.5 ВРЕМЕНСКИ ОКВИРИ У ОКВИРУ ПРОЦЕСА УПРАВЉАЊА ПЛАНИРАЊА.....	22
2.6 ДНЕВНИК РАДА.....	23
2.6.1 БЕЛЕЖНИК.....	23
2.6.2 ТЕХНИЧКИ ДНЕВНИК РАДА.....	24
2.7 СЕСИЈА.....	25
3 Е-МАИЛ ИНТЕРФЕЈС	26
3.1 СЛАЊЕ ДОКУМЕНАТА ПУТЕМ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ПРЕМА СИСТЕМУ.....	27
3.1.1 ФОРМАТ Е-МАИЛ СА ПЛАНОМ ИЛИ УПИТОМ.....	27
3.2 ПРИМАЊЕ ДОКУМЕНАТА ПУТЕМ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ОД СИСТЕМА.....	28
3.2.1 ФОРМАТ Е-МАИЛ ПОТВРДНЕ ПОРУКЕ.....	28
3.2.2 ФОРМАТ Е-МАИЛ ИЗВЕШТАЈА О НЕПРАВИЛНОСТИ.....	29
3.2.3 ФОРМАТ Е-МАИЛ ИЗВЕШТАЈА О ПРИХВАТАЊУ.....	30
3.2.4 ФОРМАТ Е-МАИЛ ПЛАНА КОЈИ EMC ШАЉЕ УЧЕСНИКУ.....	31
4 РЕФЕРЕНЦЕ	32

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

1 УВОД

1.1 КРАТАК ОПИС

ETSO Scheduling System, који је дефинисан (углавном) кроз *ETSO* документа: *The Harmonised Electricity Market Role Model* и *Implementation Guide* (референце су дате у поглављу 4), има за циљ да опише балансно обрачунски процес који је уређен националним захтевима у области енергетике и тржишта електричне енергије која налажу да сваки снабдевач мора бити избалансиран.

e-terraETSOscheduling, чији је произвођач *AREVA T&D*, подржава *ETSO Scheduling* процес и омогућава рад у различитим фазама балансно обрачунског процеса:

- дан унапред или фаза планирања;
- унутардана или оперативна фаза;
- дан после или фаза обрачуна.

Сврха овог упутства је да пружи основне информације за учесника на тржишту, који би требало да преузме своје улоге и одговорности унутар *ETSO Scheduling* процеса. Коришћењем система управљања планирања, у даљем тексту **e-terraETSOscheduling** систем, омогућено је учеснику да испуни задатке који су део његових дужности. Међутим, упутство не замењује правила преносног система, као ни тржишна правила, већ помаже њихово спровођење.

1.2 ИНТЕРФЕЈС СА УЧЕСНИКОМ

У складу са *ETSO Scheduling System* препорукама, **e-terraETSOscheduling** систем садржи интерфејс са учесником који омогућава интерактивну комуникацију између учесника и EMC, да би се осигурао избалансиран и сигуран рад система као крајњи циљ.

Основна намена интерфејса са учесником је размена дефинисаних докумената у процесу планирања између учесника и EMC, а то подразумева пријаву и промену планова (у стандардном "xml" формату, дефинисаном у *ETSO* документу).

Интерфејс са учесником обезбеђује следеће функције:

- пријава и промена плана (*Schedule Message*), обе кроз интерактивни *Web* интерфејс, учитавање "xml" документа и слање "xml" документа електронском поштом;
- генерисање упит документа за тренутни статус достављених планова (*Status Request*). Резултат ће бити документ у облику потврде (*Confirmation Report*);
- достављање упит документа (*Status Request*) електронском поштом;

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOScheduling</p>	
e-terraETSOScheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

- праћење редоследа свих процеса кроз одређена времена дефинисана за сваки процес (*Gates*);
- преглед и преузимање докумената у "xml" формату (*Schedule Message, Acknowledgement Message, Anomaly Report, Confirmation Report* и *Status Request*);
- приступ прегледу порука у бележнику (*Audit Trail*) и техничком дневнику рада (*Technical logs*).

EMC уз помоћ **e-terraETSOScheduling** система врши следеће провере пријављених планова:

- план мора задовољити форму и мора бити валидан ("xml" правила);
- екстерна, прекогранична размена мора да задовољи право на коришћење прекограничног преносног капацитета;
- интерна размена једног партнера мора да буде идентична пријави супротног партнера;
- у координацији са суседним оператором система врши проверу прекограничне размене, која мора да буде идентична пријави од супротног партнера учесника;
- учесник са свим својим плановима треба да буде избалансиран.

2 WEB АПЛИКАЦИЈА ЗА КОРИСНИКА

Главни део интерфејса између **e-terraETSOScheduling** система и учесника јесте *Web* апликација којој се може приступити користећи *Microsoft Internet Explorer 6.0* или новију верзију.

2.1 ИЗГЛЕД ЕКРАНА

Сваки екран у апликацији за учесника има исти основни изглед:

- навигациони мени на врху екрана;
- главни мени испод навигационог менија.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Изглед екрана у апликацији за учесника

2.2 ЛОГОВАЊЕ КОРИСНИКА

Да би се приступило **e-terraETSOscheduling** систему:

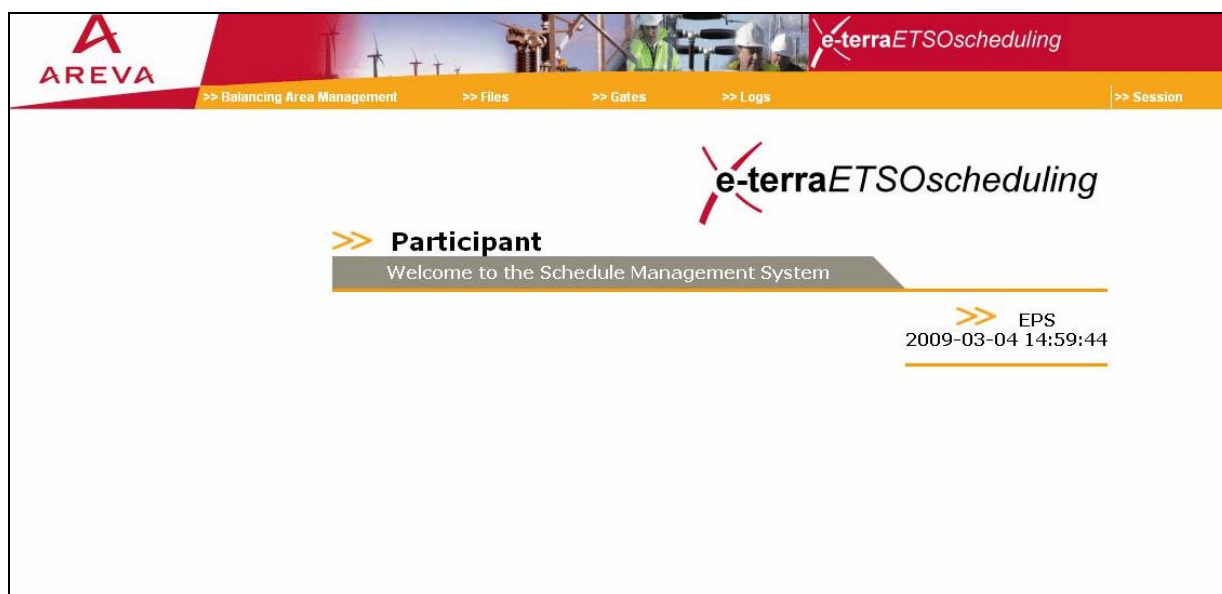
1. Треба унети (добијену) корисничку *URL* адресу у *web browser*. Појављује се следећи екран:

Изглед екрана за логовање учесника

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

2. Проверити да ли су језик (Language) и временска зона (Time zone) исправни (унапред подешено, english, Belgrade);
3. Унети одговарајуће корисничко име (User Name) и лозинку (Password);
4. Кликнути на Logon дугме. Отвара се следећи прозор:

Добродошлица на апликацију за учесника

2.3 ПЛАНИРАЊЕ У ОКВИРУ БАЛАНСНЕ ОБЛАСТИ

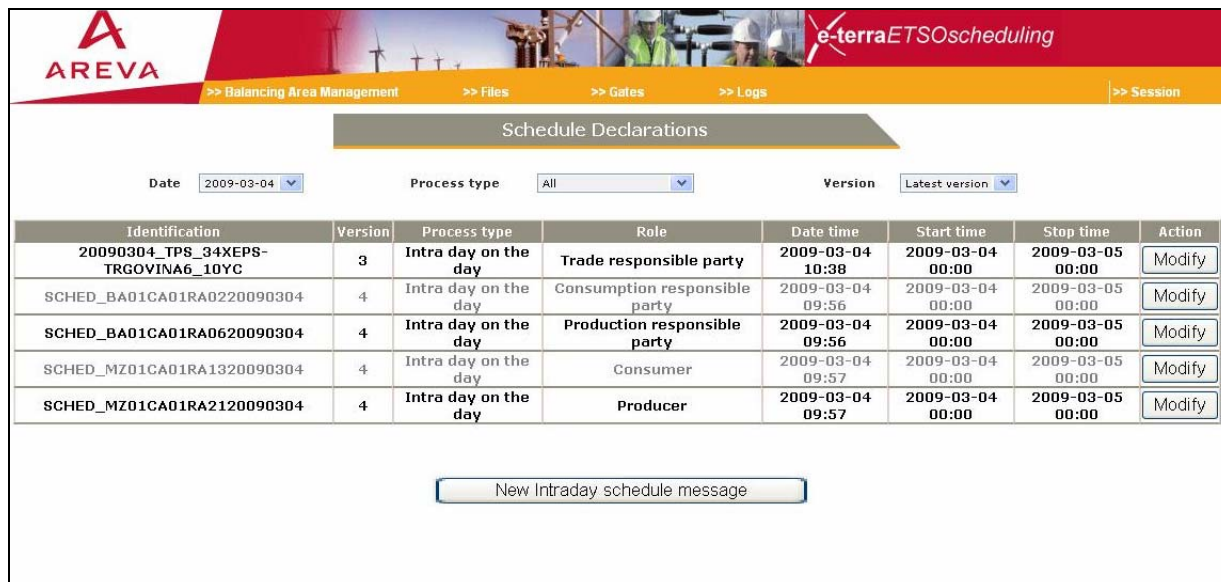
2.3.1 ПРИЈАВА ПЛАНА

Најважнија функција апликације за учесника у **e-terraETSOscheduling** систему је пријава планова и стална комуникација са EMC кроз пријављене планове. Ови процеси су суштина рада управљања планирања. У зависности од претходно дефинисаних улога учесника планови могу бити пријављени, измењени или договорени. Овде су укључене одговорности дефинисане кроз *ETSO* стандарде и кроз правила о раду преносног система и тржишна правила. Нпр. у складу са својом балансном одговорношћу, учесник може да пријави планове за ентитете-производњу и потрошњу за коју је одговоран или је њихов власник.

2.3.1.1 ЛИСТА ПРИЈАВЉЕНИХ ПЛАНОВА (Schedule Declarations)

Да би се приступило екрану са листом пријављених планова, потребно је селектовати **Balancing Area Management** мени и кликнути на **Schedule Declarations**. Приказује се следећи екран:

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Identification	Version	Process type	Role	Date time	Start time	Stop time	Action
20090304_TPS_34XEPS-TRGOVINA6_10YC	3	Intra day on the day	Trade responsible party	2009-03-04 10:38	2009-03-04 00:00	2009-03-05 00:00	Modify
SCHED_BA01CA01RA0220090304	4	Intra day on the day	Consumption responsible party	2009-03-04 09:56	2009-03-04 00:00	2009-03-05 00:00	Modify
SCHED_BA01CA01RA0620090304	4	Intra day on the day	Production responsible party	2009-03-04 09:56	2009-03-04 00:00	2009-03-05 00:00	Modify
SCHED_MZ01CA01RA1320090304	4	Intra day on the day	Consumer	2009-03-04 09:57	2009-03-04 00:00	2009-03-05 00:00	Modify
SCHED_MZ01CA01RA2120090304	4	Intra day on the day	Producer	2009-03-04 09:57	2009-03-04 00:00	2009-03-05 00:00	Modify

Екран са листом пријављених планова

Као што је наведено, овај екран има листу пријављених планова, а избор планова се врши помоћу филтера, а понуђене су и акције које могу да се предузму са одређеним планом. Ова листа порука може бити филтрирана на основу:

- Датума (*Date*): приказан је датум плана (овај датум се односи на тржишни дан, а не на време када је план пријављен);
- Врсте процеса (*Process Type*): могу бити приказани одвојено дан унапред (*day-ahead*), унутардневни (*intraday*), дан после (*back-office*) или сви наведени процеси заједно;
- Верзије (*Version*): може бити приказана последња верзија сваког плана (у случају унутардневног или дан после процеса у периоду договарања, приказаће се последња верзија која је прихваћена од EMC) или све верзије сваког плана у истом прозору.

Табела показује планове у **e-terraETSOscheduling** систему који одговарају горе наведеним филтерима. За сваки план табела показује идентификацију (*Identification*), верзију, врсту процеса (дан унапред, унутардневни, дан после), улогу (*Role*) (улога пошилаоца из плана), време када је план био обрађен од стране система, тржишни период и акције које могу да се предузму. Пријављени планови могу бити промењени ако учесник има право на то, и ако време тренутно активног процеса то дозвољава. Видети део о промени пријављених планова.

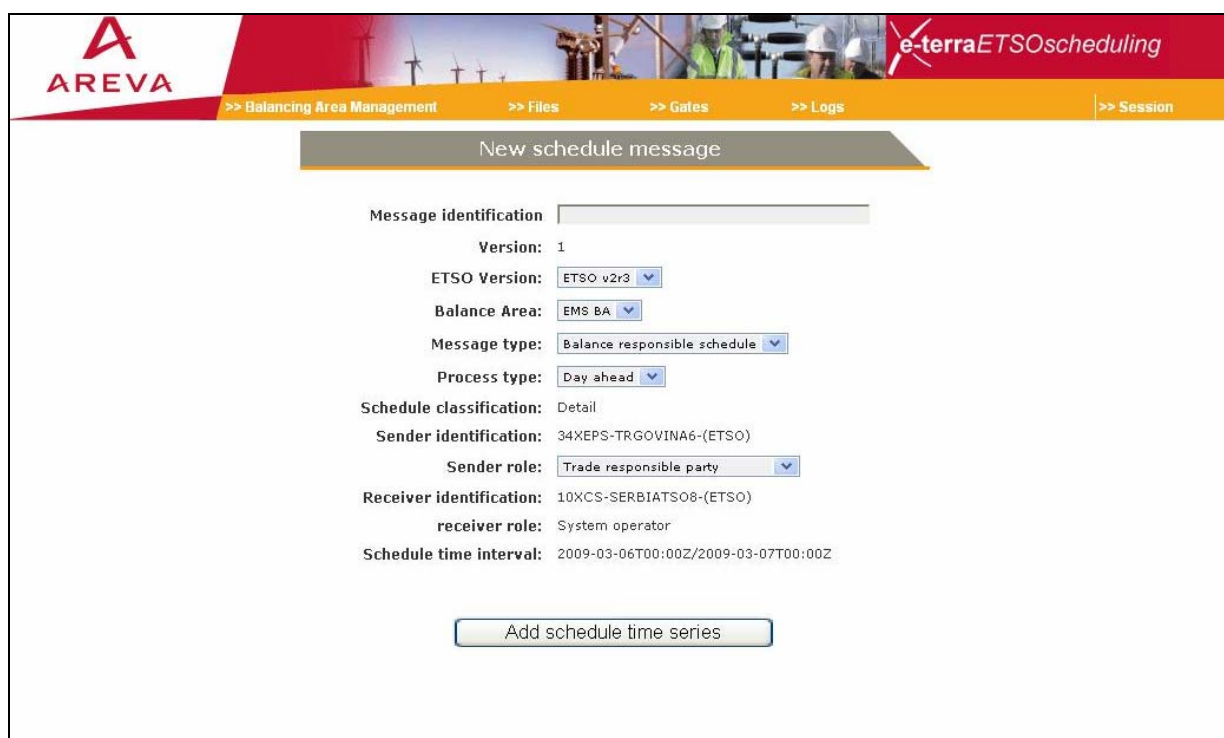
У зависности од тренутно активне фазе и улога које има учесник, приказаће се **New day ahead schedule message**. Ова дугме дозвољава пријаву нових планова за тржишни период изабран у филтеру датума. Видети део о пријављивању нових планова.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Пријава и промена планова је могућа у току активне фазе за учесника (*Participant gates*) (као што су фаза за пријаву и фаза за корекцију (*Declaration* и *Correction gates*)) и у току фазе преговарања (*Negotiation Gates*) (као што су фазе за дан-унапред преговарање и прихватање (*day-ahead Negotiation and Acceptance gates*)) када EMC чини токен доступним за учесника.

2.3.1.2 НОВИ ПЛАН (New schedule message)

Да би се пријавио нови план, на екрану са листом пријављених планова, селекује се опција за нови план. То може бити или нови дан унапред план, нови унутардневни план или нови план дан после. Појављује се следећи екран:

The screenshot shows the 'New schedule message' form with the following fields and values:

- Message identification:
- Version: 1
- ETSO Version: ETSO v2r3
- Balance Area: EMS BA
- Message type: Balance responsible schedule
- Process type: Day ahead
- Schedule classification: Detail
- Sender identification: 34XEPS-TRGOVINA6-(ETSO)
- Sender role: Trade responsible party
- Receiver identification: 10XCS-SERBIATS08-(ETSO)
- receiver role: System operator
- Schedule time interval: 2009-03-06T00:00Z/2009-03-07T00:00Z

At the bottom of the form is a button labeled 'Add schedule time series'.

Нови план (1)

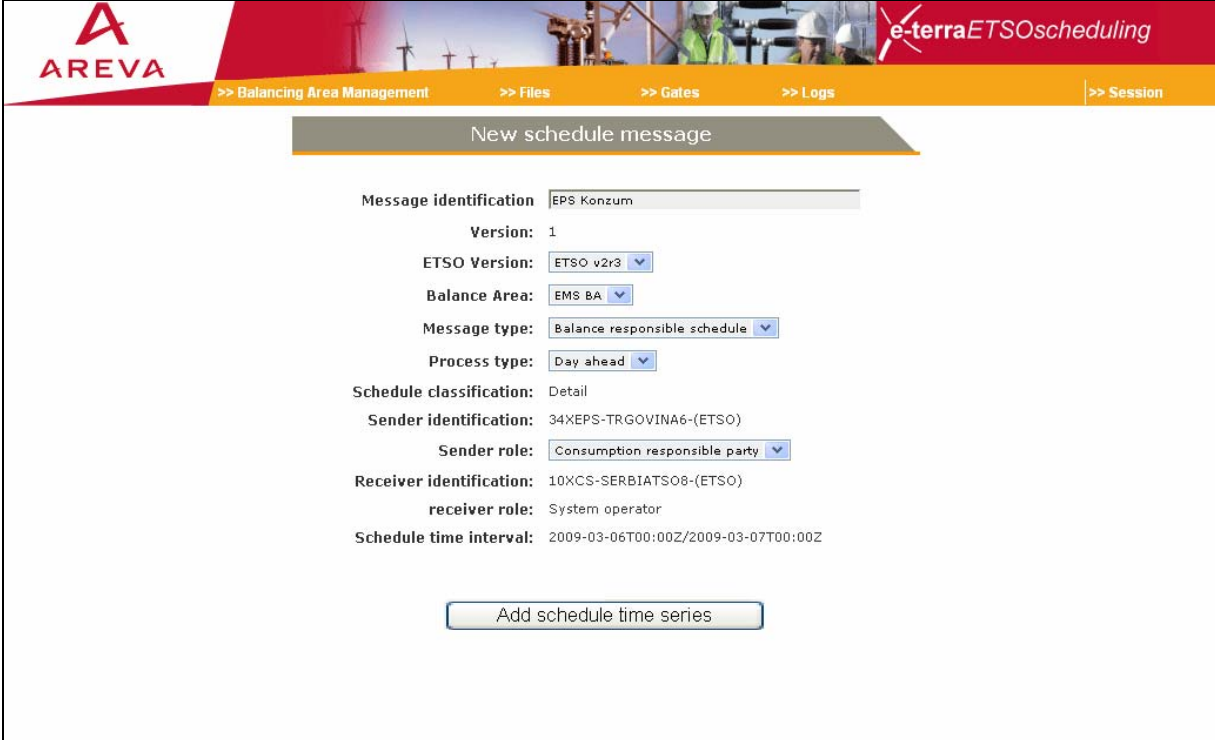
У овом екрану се дефинишу обавезни параметри плана. Ове параметре је дефинисао *ETSO* и неопходно је придржавати се њих за усаглашеност са *ETSO* препорукама. Сви параметри појединачно су описани у наставку:

- Идентификација поруке - плана (*Message identification*): унети идентификацију плана у поље за текст. Та идентификација мора да буде јединствена, јер систем неће прихвати два плана за исти дан са истом идентификацијом;
- Верзија плана (*Version*) не може да се едитује, систем је рачуна аутоматски;

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
<p>e-terraETSOscheduling</p>	<p>EMS-SMS-UGP-001-srb</p>	<p>Верзија: 1.0</p>

- Верзија *ETSO Scheduling System (ETSO version)* може да се изабере из листе. Листа садржи *ETSO* верзије које **e-terraETSOscheduling** систем прихвата на основу конфигурације од стране оператора система (2.3 и/или 1.1). EMC користи искључиво верзију 2.3;
- Балансна област (*Balance area*): понуђена је балансна област Републике Србије, *EMS BA*, за коју се врши пријава;
- Врста плана (*Message type*): ова листа нуди одговарајућу врсту планова. Могу бити следеће врсте планова:
 - план балансне одговорности (*Balance responsible schedule*);
 - план управљиве производње – по ентитету (*Producer schedule*);
 - план управљиве потрошње – по ентитету (*Consumer schedule*);
- Врста процеса (*Process type*): врста процеса планирања на који се односи план (дан унапред, унутардана или дан после);
- Класификација плана (*Schedule classification*): не може да се едитује, ово је дефинисано од стране *ETSO* на основу врсте плана;
- Идентификација пошиљаоца (*Sender identification*): **e-terraETSOscheduling** систем додељује ову идентификацију на основу тога који учесник је приступио апликацији. Ово такође не може да се едитује;
- Улога пошиљаоца (*Sender role*): ова листа зависи од различитих улога дефинисаних у **e-terraETSOscheduling** систему за наведеног учесника. Ту су улоге које учесник има у балансној области („страна оговорна за трговину“ - *trade responsible party*) и ту су улоге које учесник има на ентитетима („произвођач“ - *producer*), („потрошач“ - *consumer*), („страна одговорна за производњу“ - *production responsible party*) и („одговорна страна за потрошњу“ - *consumption responsible party*). Ове улоге такође зависе од врсте плана. План управљиве производње/план управљиве потрошње може бити пријављен са улогама „произвођач“/„потрошач“ као што је приказано на следећој слици. План балансне одговорности може бити пријављен као „страна оговорна за производњу“, „страна одговорна за потрошњу“ или „страна одговорна за трговину“, као што је приказано на следећој слици. (Приметити како различити планови додељују другачије одговарајуће улоге учесника);

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

The screenshot shows the 'New schedule message' form in the e-terraETSOscheduling application. The form includes the following fields and values:

- Message identification: EPS Konzum
- Version: 1
- ETSO Version: ETSO v2r3
- Balance Area: EMS BA
- Message type: Balance responsible schedule
- Process type: Day ahead
- Schedule classification: Detail
- Sender identification: 34XEPS-TRGOVINA6-(ETSO)
- Sender role: Consumption responsible party
- Receiver identification: 10XCS-SERBIATSO8-(ETSO)
- receiver role: System operator
- Schedule time interval: 2009-03-06T00:00Z/2009-03-07T00:00Z

At the bottom of the form, there is a button labeled 'Add schedule time series'.

Нови план (2)

- Улога примаоца и његова идентификација (Receiver role and receiver identification): ови параметри се односе на оператора система. Ово корисник не може да промени, зато што се план предаје једном одређеном оператору система чији параметри су дефинисани у бази података. Овде то мора бити EMC. У случају да су параметри другачији, e-terraETSOscheduling систем ће одбити план;
- Временски интервал плана (Schedule time interval): тржишни период на који се односи пријављен план. Он је већ изабран у екрану листа пријављених планова. То је наредни дан. Овај параметар не може да се конфигурише у овом екрану.

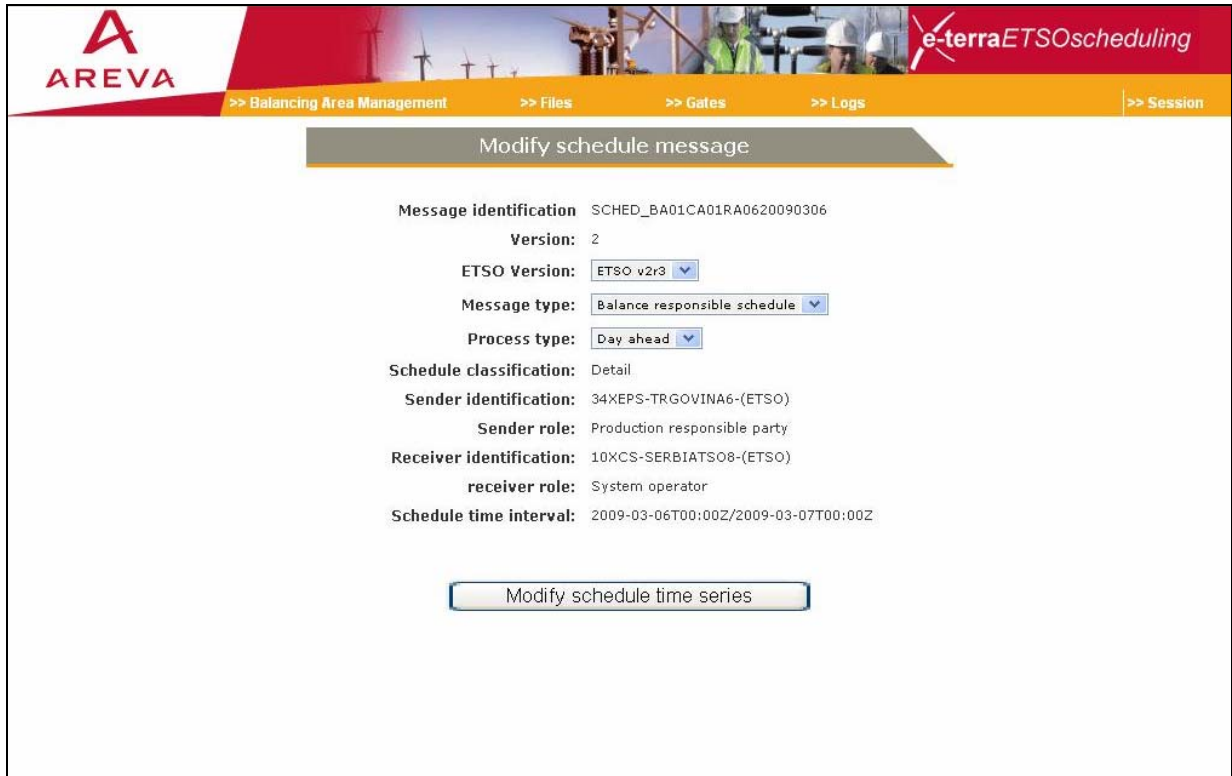
Након попуњавања целе форме са тачним подацима, кликне се дугме **Add schedule time series** помоћу којег се додају временски дијаграми у овом плану. Видети део, чисто као информација о пријави и промени временских дијаграма.

План може да има један или више временских дијаграма. Више информација о изгледу плана и временског дијаграма може се наћи у документу *ETSO Implementation Guide ESSv2r3*.

2.3.1.3 ПРОМЕНА ПЛАНА (Modify schedule message)

Да би се план променио, треба из листе пријављених планова притиснути дугме **Modify** у колони **Action** уколико је доступно. Притиском на ово дугме појавиће се екран промена плана:

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Modify schedule message

Message identification: SCHED_BA01CA01RA0620090306
 Version: 2
 ETSO Version: ETSO v2r3
 Message type: Balance responsible schedule
 Process type: Day ahead
 Schedule classification: Detail
 Sender identification: 34XEPS-TRGOVINA6-(ETSO)
 Sender role: Production responsible party
 Receiver identification: 10XCS-SERBIATS08-(ETSO)
 receiver role: System operator
 Schedule time interval: 2009-03-06T00:00Z/2009-03-07T00:00Z

Modify schedule time series

Екран промена плана

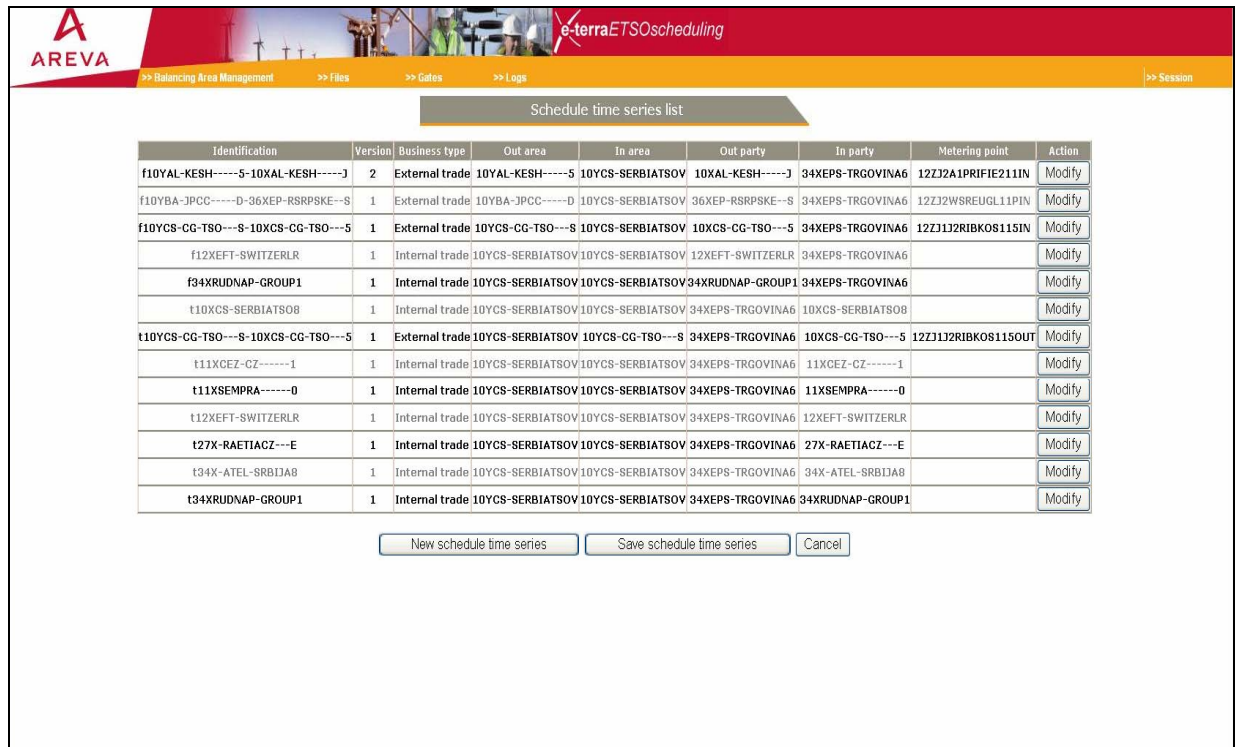
Овај екран је веома сличан екрану за пријаву новог плана. Разлика је у томе што већина параметара не може да се промени. Заправо, од свих датих параметара само два могу бити промењена. У већини случајева када се мења план, нема сврхе мењати ове параметре, зато што је промена временских дијаграма оно што је заправо важно.

Верзија се аутоматски повећава и ово поље не може да се едитује. Параметар који може да се мења је ETSO верзија која се односи на форматирање података у "xml" поруци. У одељку 2.3.1.2 је речено да EMC користи за сада искључиво верзију 2.3.

Modify schedule time series дугме на дну екрана отвара листу временских дијаграма (*Schedule time series list*).

2.3.1.4 ЛИСТА ВРЕМЕНСКИХ ДИЈАГРАМА (Schedule time series list)

Сваки план може имати један или више временских дијаграма. Након дефинисања параметара плана, следећи корак је да се дода или промени временски дијаграм. Ове операције су дате у листи временских дијаграма **Schedule time series list** приказане у екрану на следећој слици:

The screenshot shows the 'Schedule time series list' interface. At the top, there is a navigation bar with 'Balancing Area Management', 'Files', 'Gates', and 'Logs'. Below this is a table with the following columns: Identification, Version, Business type, Out area, In area, Out party, In party, Metering point, and Action. The table contains 15 rows of data, each with a 'Modify' button in the Action column. Below the table are three buttons: 'New schedule time series', 'Save schedule time series', and 'Cancel'.

Identification	Version	Business type	Out area	In area	Out party	In party	Metering point	Action
f10YAL-KESH-----5-10XAL-KESH-----J	2	External trade	10YAL-KESH-----5	10YCS-SERBIATSOV	10XAL-KESH-----J	34XEPS-TRGOVINA6	12ZJ2A1PRIFIE211IN	Modify
f10YBA-JPCC-----D-36XEP-RSRPSKE--S	1	External trade	10YBA-JPCC-----D	10YCS-SERBIATSOV	36XEP-RSRPSKE--S	34XEPS-TRGOVINA6	12ZJ2WSREUGL11PIN	Modify
f10YCS-CG-TSO---S-10XCS-CG-TSO---5	1	External trade	10YCS-CG-TSO---S	10YCS-SERBIATSOV	10XCS-CG-TSO---5	34XEPS-TRGOVINA6	12ZJ1J2RIBKOS115IN	Modify
f12XEFT-SWITZERLR	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	12XEFT-SWITZERLR	34XEPS-TRGOVINA6		Modify
f34XRUDNAP-GROUP1	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XRUDNAP-GROUP1	34XEPS-TRGOVINA6		Modify
t10XCS-SERBIATSO8	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XEPS-TRGOVINA6	10XCS-SERBIATSO8		Modify
t10YCS-CG-TSO---S-10XCS-CG-TSO---5	1	External trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-CG-TSO---S	34XEPS-TRGOVINA6	10XCS-CG-TSO---5	12ZJ1J2RIBKOS115OUT	Modify
t11XCEZ-CZ-----1	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XEPS-TRGOVINA6	11XCEZ-CZ-----1		Modify
t11XSEMPRA-----0	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XEPS-TRGOVINA6	11XSEMPRA-----0		Modify
t12XEFT-SWITZERLR	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XEPS-TRGOVINA6	12XEFT-SWITZERLR		Modify
t27X-RAETIACZ---E	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XEPS-TRGOVINA6	27X-RAETIACZ---E		Modify
t34X-ATEL-SRBIA8	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XEPS-TRGOVINA6	34X-ATEL-SRBIA8		Modify
t34XRUDNAP-GROUP1	1	Internal trade	10YCS-SERBIATSOV	10YCS-SERBIATSOV	34XEPS-TRGOVINA6	34XRUDNAP-GROUP1		Modify

Листа временских дијаграма

Табела у овом екрану излистава временске дијаграме које припадају плану. Приказане су основне информације о сваком временском дијаграму: идентификација, верзија, тип посла (*Business type*), улазна и излазна балансна област (*In* и *Out Balance Area*), улазни и излазни партнер (*In* и *Out Party*). Колона **Action** има **Modify** дугме поред сваког временског дијаграма. Ово дугме се користи да се промени временски дијаграм.

Испод табеле налазе се три активна дугмета:

- **New schedule time series** - ако желимо да додамо плану још један временски дијаграм, притиском на ово дугме позива се екран **New schedule time series**;
- **Save schedule time series** - чува план са временским дијаграмима који су приказани у табели и пријављује план **e-terraETSOscheduling** систему;
- **Cancel** - поништава едитовање временских дијаграма за садашњи план и враћа се на екран са листом планова.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

2.3.1.5 НОВИ ВРЕМЕНСКИ ДИЈАГРАМ (New schedule time series)

Да би се постојећем плану додао нови временски дијаграм, у екрану **Schedule time series list** треба притиснути дугме **New schedule time series**.

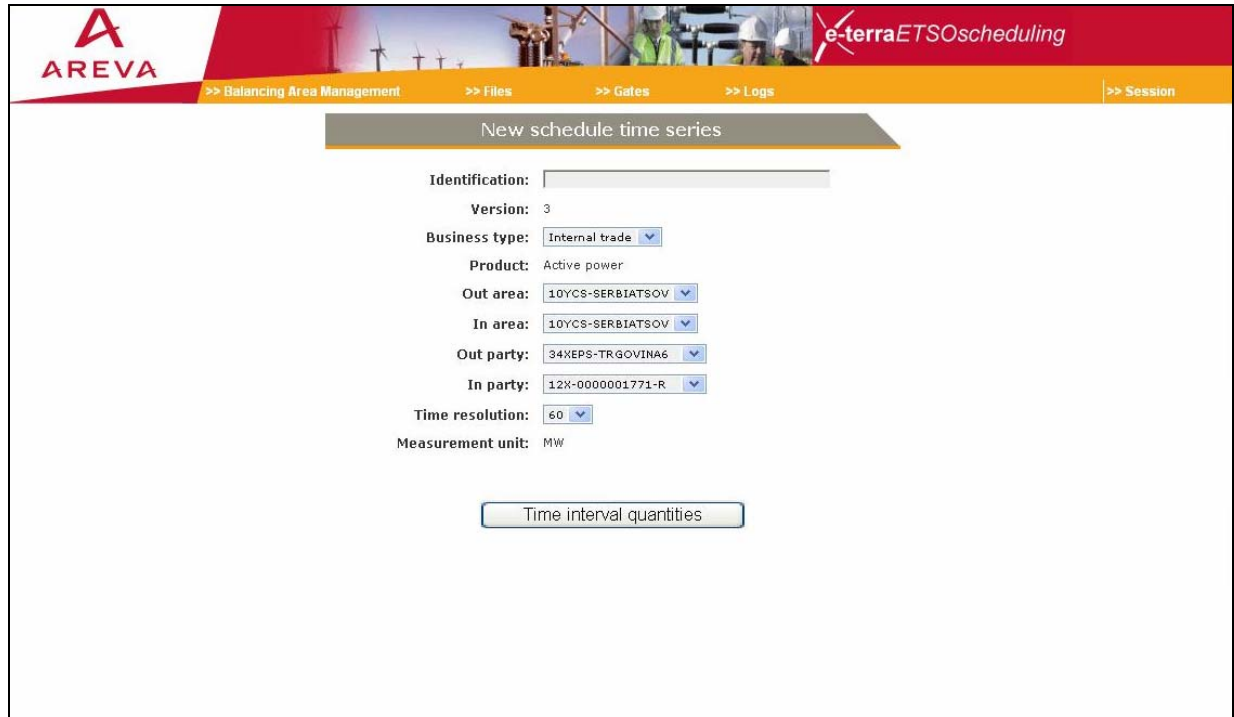
Отвара се екран **New schedule time series**. Параметри временских дијаграма могу да варирају у зависности од врсте плана и улоге пошиљалаца. Параметри који су универзални за све временске дијаграме су следећи:

- Идентификација (*Identification*): идентификација временског дијаграма. Сваки временски дијаграм за једног учесника има јединствену идентификацију за одређени тржишни период. Систем ће одбити други временски дијаграм са истом идентификацијом који је пријавио тај учесник за исти тржишни период,
- Верзија (*Version*): верзија овог временског дијаграма. **e-terraETSOscheduling** систем аутоматски поставља верзију. По *ETSO* правилима, верзија новог временског дијаграма у плану мора да буде једнака верзији плана;
- Производ (*Product*): у **e-terraETSOscheduling** систему једини производ који се прихвата је активна снага. Због тога ово поље не може да се едитује и аутоматски је подешено;
- Резолуција временских интервала (*Time resolution*): резолуција временских интервала за вредности које се пријављују је у минутима. Резолуција мора бити већа од нуле и мања или једнака 60. Вредности у овој листи су дефинисане на основу локалних тржишних правила и захтева;
- Јединица (*Measurement unit*): јединица у којој се изражава производ дефинисан горе. **e-terraETSOscheduling** прихвата само мегават (MAW) као мерну јединицу. Због тога ово поље не може да се едитује и аутоматски је подешено на MAW.

Следећи параметри су промењиви и зависе од врсте плана и улоге пошиљалаца. У наставку су објашњени сви типови временских дијаграма. (Само параметри придодати на оне описане горе ће бити овде детаљно описани. Сви горе наведени параметри су придружени сваком временском дијаграму).

Временски дијаграм интерне трговине (Internal Trade Time Series)

Када је улога пошиљалаца „страна одговорна за трговину“ (*trade responsible party*), тада учесник може да пријави интерну трговину (трговина са учесником унутар балансне области EMC). Да би се пријавила интерна трговина, у листи *Business Type* треба селектовати **Internal trade**. Параметри на екрану се подешавају у складу са тим.

The screenshot shows the 'New schedule time series' form in the e-terraETSOscheduling application. The form includes the following fields and options:

- Identification: [text input]
- Version: 3
- Business type: Internal trade (dropdown menu)
- Product: Active power
- Out area: 10YCS-SERBIATSOV (dropdown menu)
- In area: 10YCS-SERBIATSOV (dropdown menu)
- Out party: 34XEPS-TRGOVINA6 (dropdown menu)
- In party: 12X-0000001771-R (dropdown menu)
- Time resolution: 60 (dropdown menu)
- Measurement unit: MW

At the bottom of the form, there is a button labeled 'Time interval quantities'.

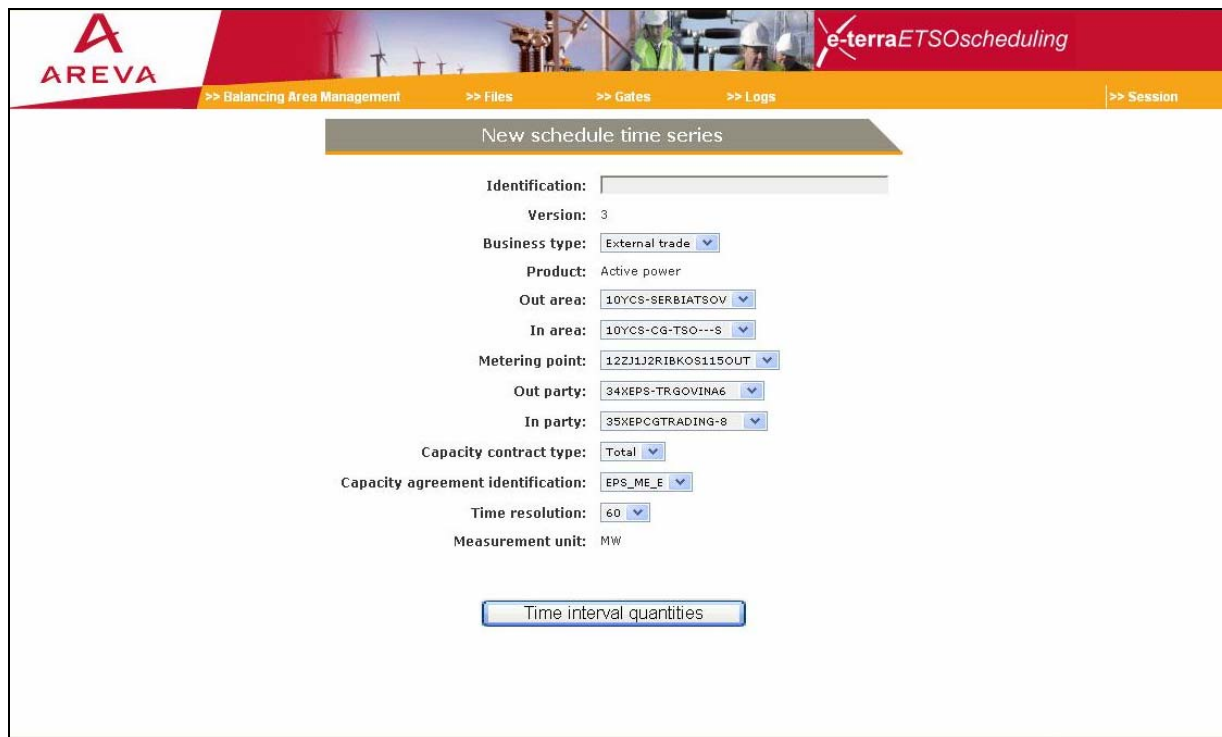
Нови временски дијаграм (интерна трговина)

- *In Area* и *Out Area*: балансна област у којој се одвија трговина, у овом случају то је *EMS BA*. За интерну трговину *In Area* је иста као и *Out Area* и то је већ означена балансна област, *EMS BA*, на екрану нови план;
- *In Party*: Учесник који прима енергију, купац;
- *Out Party*: Учесник који предаје енергију, продавац. *In* и *Out Party* морају бити различити.

Временски дијаграм прекограничне трговине (External Trade Time Series)

Када је улога пошиљаоца „страна одговорна за трговину“ (*trade responsible party*), тада учесник може да пријави прекограничну трговину, претпостављајући да овај учесник има право да то уради, односно треба да има дефинисано право на прекогранични капацитет (*capacity contract*). Да би се појавио следећи екран треба да се изабере **External trade** у листи *Business type*:

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

The screenshot shows the 'New schedule time series' form in the AREVA e-terraETSOscheduling application. The form includes the following fields and values:

- Identification: [Empty text box]
- Version: 3
- Business type: External trade
- Product: Active power
- Out area: 10YCS-SERBIATSOV
- In area: 10YCS-CG-TSO---S
- Metering point: 12Z1J2RIBKOS115OUT
- Out party: 34XEPS-TRGOVINA6
- In party: 35XEPGTRADING-8
- Capacity contract type: Total
- Capacity agreement identification: EPS_ME_E
- Time resolution: 60
- Measurement unit: MW

At the bottom of the form, there is a button labeled 'Time interval quantities'.

Нови временски дијаграм (прекогранична трговина)

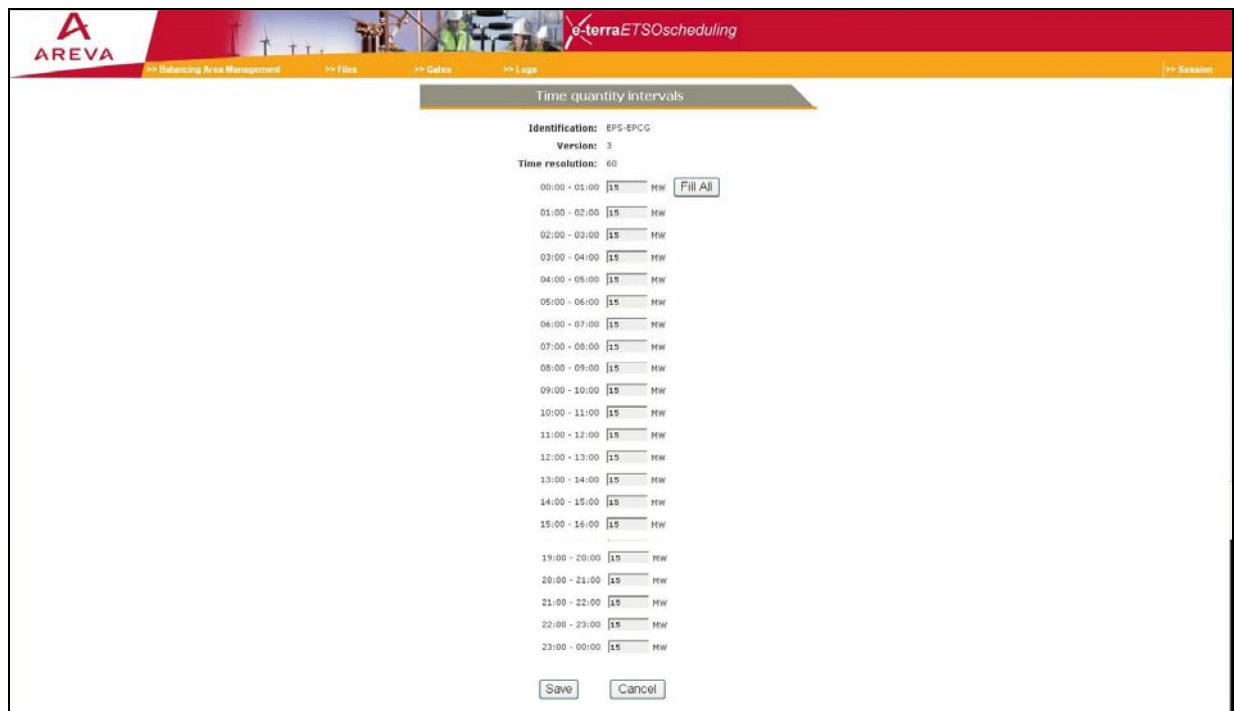
Ово су параметри који треба да се дефинишу:

- *In Area*: балансна област у коју улази енергија (т.ј. увози).
- *Out Area*: балансна област из које излази енергија. *In Area* и *Out Area* морају да буду различите и једна од ове две мора бити већ означена балансна област, *EMS BA*, на екрану нови план;
- *Metering point*: изабрати са листе мерно место које је додељено прекограничном ентитету преко кога се размењује енергија;
- *In Party*: аналогно са *In Area*, то је учесник који увози енергију са другог тржишта;
- *Out Party*: то је учесник који извози енергију из *Out Area*. *In Party* може бити исти као *Out Party* ако овај учесник има улогу трговца у обе балансне области. Учесник који пријављује план мора бити *In Party* или *Out Party* у зависности од тога да ли извози или увози енергију;
- *Capacity contract type*: тип добијеног права на коришћење прекограничног преносног капацитета треба да постоји да би **e-terraETSOscheduling** систем дозволио прекограничну трговину. Право на коришћење прекограничног преносног капацитета се односи на две балансне области, на учесника који тренутно пријављује трговину, и на мерно место које је додељено прекограничном ентитету преко којег се размењује

енергија. Тип стеченог права на коришћење прекограничног преносног капацитета може бити дневни, недељни, месечни, годишњи или сумарни (*daily, weekly, monthly, yearly or total*);

- *Capacity agreement identification*: изабрати са листе жељени *Capacity agreement identification*.

Када су сви подаци у овој форми комплетно и коректно попуњени, притиснути дугме **Time Interval quantities** на дну екрана да би се отворио екран **Time quantity intervals** и попунили вредности за временске интервале.

Вредности са временским интервалима

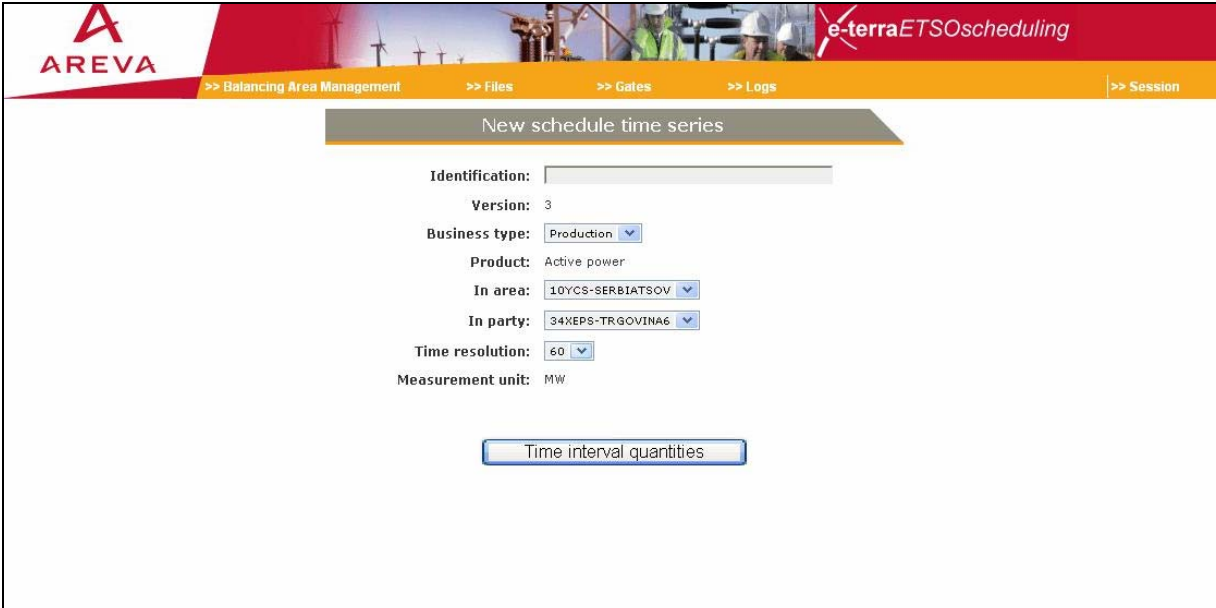
Једноставно попунити вредности за сваки временски интервал. Да би се добиле исте вредности у свим интервалима, унети количину у први интервал и притиснути **Fill All** дугме. Ово ће копирати ту количину у све временске интервале.

Када су попуњени сви временски интервали, треба притиснути дугме **Save** да би се сачувао овај временски дијаграм и да би се вратили на екран **Schedule time series list**, или притиснути дугме **Cancel** да би се поништио овај временски дијаграм и да би се вратили на екран **Schedule time series list** (2.3.1.4).

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Временски дијаграм производње или потрошње (*Production/Consumption Time Series*)

Ови временски дијаграми се могу наћи у плану балансне одговорности, када је улога пошиљаоца „страна одговорна за производњу“ или „страна одговорна за потрошњу“ (*Production responsible party* или *Consumption responsible party*), или у плану управљиве производње, када је улога „произвођач“ (*Producer*), или у плану управљиве потрошње, када је улога „потрошач“ (*Consumer*).

The screenshot shows the 'New schedule time series' form in the e-terraETSOscheduling application. The form includes the following fields and options:

- Identification:** [Empty text input field]
- Version:** 3
- Business type:** Production (dropdown menu)
- Product:** Active power
- In area:** 10YCS-SERBIATSOV (dropdown menu)
- In party:** 34XEPS-TRGOVINAG (dropdown menu)
- Time resolution:** 60 (dropdown menu)
- Measurement unit:** MW
- Time interval quantities:** [Empty text input field]

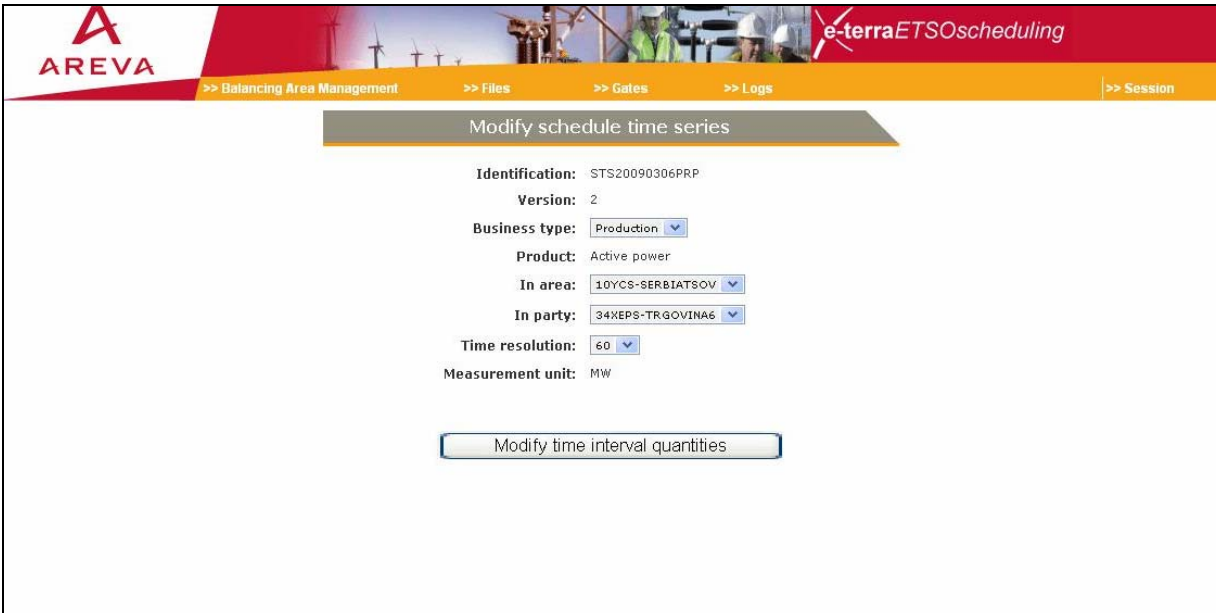
Нови временски дијаграм (одговорна производња/потрошња)

- *Business type*: ако је улога пошиљаоца „страна одговорна за производњу“ или „произвођач“ тада је *Business type* **Production**, а ако је улога пошиљаоца „страна одговорна за потрошњу“ или „потрошач“ тада је *Business type* **Consumption**. Ова два *Business type* нису заменљива, т.ј. не постоји друга понуда за избор у овом пољу.
- *In/Out area*: ако је улога пошиљалаца „одговорна страна за производњу“ или „произвођач“, тада треба да буде дефинисана улазна област *In area* (производња је улаз енергије у систем), а ако је улога пошиљалаца „одговорна страна за потрошњу“ или „потрошач“, тада треба да буде дефинисана излазна област *Out area*.
- *In/Out party*: аналогно *In/Out area*, овај параметар представља учесника који предаје/преузима енергију у или из тржишта. Нормално, то је учесник чији је ово план.
- *Metering point*: у случају планова управљиве производње и управљиве потрошње се захтева пријава по тачки приступа на систем (*metering point*). Неопходно је са понуђене листе селектовати *Metering point* који је дефинисан за ентитет за који се пријављује временски дијаграм.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

2.3.1.6 ПРОМЕНА ВРЕМЕНСКОГ ДИЈАГРАМА (Modifying schedule time series)

Да би се променио временски дијаграм у плану, на екрану **Schedule time series list** треба притиснути дугме **Modify** које одговара временском дијаграму који треба да се промени. Екран који се појављује **Modify Schedule Time Series** је идентичан екрану **New Schedule Time Series** који је коришћен да се пријави тај временски дијаграм.

Промена временског дијаграма

Једина разлика између овог екрана и екрана који је коришћен да се пријави нови временски дијаграм је дугме на дну екрана **Modify time interval quantities**. Оно позива исти екран **Time Interval Quantities**, али ће писати претходно дефинисане вредности у свим временским пољима.

2.4 ДОКУМЕНТА

2.4.1 ПРУЗИМАЊЕ ДОКУМЕНАТА (File Download)

Учесник има листу свих порука и извештаја на пријављен план, а који се односе на тог учесника (планови (*Schedule messages*) који су пријављени **e-terraETSOscheduling** систему, потврда о пријему и верификацији (*Acknowledgement messages*), извештај о неправилности (*Anomaly report*), извештај о валидацији са међу и коначним прихватањем (*Intermediate u Final Confirmation reports*), као и упит на тренутни статус плана (*Status Request*). Сви ови извештаји су доступни на екрану **File Download**. Документи могу да се виде или преузму на локални рачунар.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Да би се приступило екрану **File Download**, селекује се **Files** у навигационом менију и кликне се **File Download**. Горњи део екрана има скуп филтера:

- по датуму: приказују се фајлови за селековани датум;
- време пријема/извршавања: време пријема је време када је **e-terraETSOscheduling** систем примио документ, време извршавања је тржишни период за који се план односи;
- по типу документа: тип документа који се приказује (сви типови или само *Schedule message*, *Acknowledgement message*, *Anomaly* или *Confirmation report*).

The screenshot shows the application interface with a navigation bar and a table of files. The table has columns for Date, File Name, Type, User, and Action. The data is as follows:

Date	File Name	Type	User	Action
2009-03-05 14:04:26	AK3383158134.xml	Acknowledgement	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 14:04:25	SCHED_MZ01CA01RA1320090306.xml	Schedule Declaration	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 14:04:22	AK1836102775.xml	Acknowledgement	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 14:04:22	SCHED_BA01CA01RA0620090306_PRP.xml	Schedule Declaration	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 14:04:22	AK2576105312.xml	Acknowledgement	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 14:04:21	SCHED_BA01CA01RA0220090306_CRP.xml	Schedule Declaration	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 14:04:20	AK2521948318.xml	Acknowledgement	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 14:04:11	SCHED_MZ01CA01RA2120090306.xml	Schedule Declaration	EPS 2	[Icons]
2009-03-05 11:51:35	AK3525765866.xml	Acknowledgement	EPS	[Icons]
2009-03-05 11:51:31	20090306_IPS_34XEPS-TRGOVINA6_10YCS-SER	Schedule Declaration	EPS	[Icons]
2009-03-05 11:33:12	AK3775200442.xml	Acknowledgement	EPS	[Icons]
2009-03-05 11:33:07	20090306_IPS_34XEPS-TRGOVINA6_10YCS-SER	Schedule Declaration	EPS	[Icons]
2009-03-05 09:49:47	CF1947269275.xml	Confirmation		[Icons]
2009-03-05 09:47:06	CF3656320350.xml	Confirmation		[Icons]
2009-03-05 09:45:17	CF2680375563.xml	Confirmation		[Icons]

Преузимање документа

Табела приказује датум и време када је документ записан од стране система, име документа, тип документа, корисник на кога се односи и акције које су понуђене. Притиском на дугме-иконицу за отварање, отвара се документ у новом прозору и приказује се на следећи начин:

Schedule Management System - Microsoft Internet Explorer

TIME SERIES SCHEDULE MESSAGE

Message Identification		Version	Date and Time		Message Type				
20090306_TPS_34XEPS-TRGOVINA6_10YC		1	2009-03-05T10:34:15Z		Balance Responsible Schedule				
Sender	Role	Receiver		Role	Schedule Start and End Date				
34XEPS-TRGOVINA6	TRP	10XCS-SERBIATSO8		SO	2009-03-05T23:00Z/2009-03-06T23:00Z				
TS Id.	Ver.	Type	Product	Aggr.	Meter	Contract type	Unit	Area (In/out)	Party (In/out)
f10YBA-JPCC-----D-36XEP-RSRPSKE--S	1	EXT	Active Power	MP			MW	10YCS-SERBIATSOV 10YBA-JPCC-----D	34XEPS-TRGOVINA6 36XEP-RSRPSKE--S
Period Begin and End Date/Time					Resolution				
2009-03-05T23:00Z/2009-03-06T23:00Z					PT15M				
Position					Quantity				
1					6.0				
2					6.0				
3					6.0				
4					6.0				
5					6.0				
6					6.0				
7					6.0				
8					6.0				
9					6.0				
10					6.0				
11					6.0				
12					6.0				
13					6.0				
14					6.0				
15					6.0				

Изглед пријављеног плана

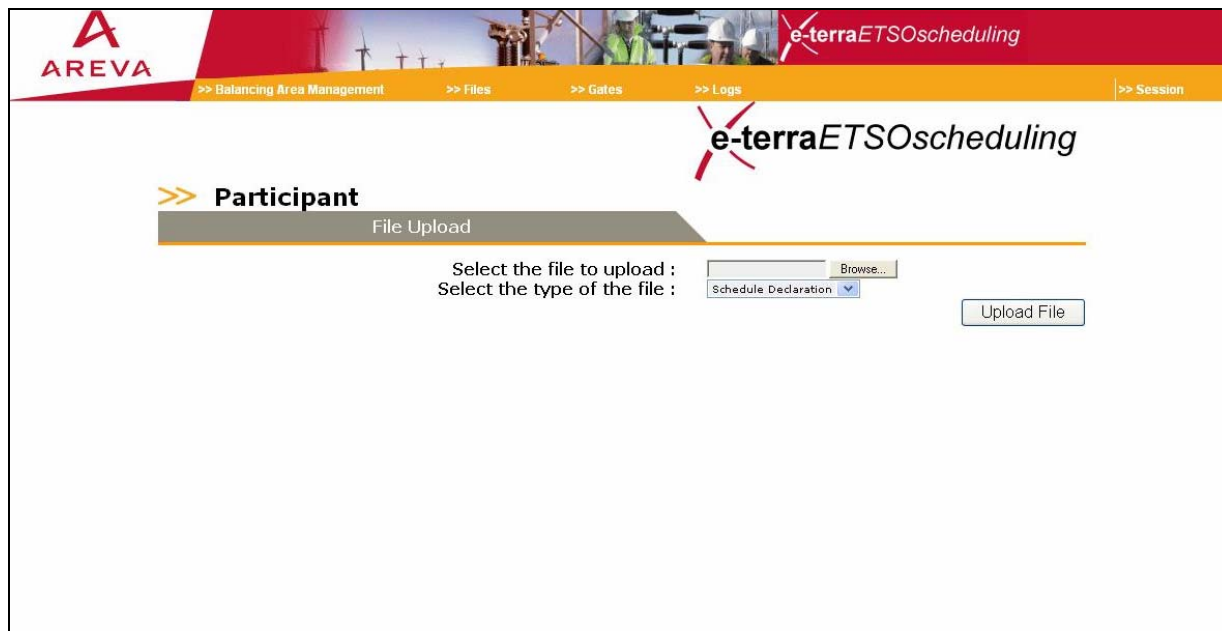
Притиском на дугме-иконицу за снимање, документ се преузима на локални рачунар. То може бити корисно ако се води евиденција о извештајима или ако се жели направити измена плана и поновна пријава.

2.4.2 УЧИТАВАЊЕ ДОКУМЕНТА (File Upload)

Да би се приступило екрану **File Upload** селекује се **Files** у навигационом менију и кликне се **File Upload**. Ово дозвољава кориснику да учита документе у систем. **e-terraETSOscheduling** систем дозвољава учитавање плана у "xml" формату који је дефинисан од стране **ETSO**, **ESS** и чија је верзија 1.1. и/или 2.3 у зависности од конфигурације система. EMC користи искључиво верзију 2.3.

Ова опција обезбеђује могућност да се брзо пријаве планови, без да се пролази кроз све интерактивне кораке који су описани у поглављу за пријаву нових планова.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Учитавање документа

Да би се прочитао документ, потребно је унети име тог документа у *text box* или притиснути дугме **Browse** и селектовати документ који треба да се увуче. Тада притиснути дугме **Upload File**. Прикаже се *progress bar* који показује како се одвија процес читавања. Када се читавање заврши појављује се екран у коме се види да ли је пријава била успешна или није (овде не постоји индикација да ли је систем прихватио план или не, показује само да ли је читавање било успешно, а за детаљније информације потребно је консултовати технички регистратор (*Technical log*) и погледати поруку о пријему и верификацији (*Acknowledgement message*).

2.4.3 ЗАХТЕВ ЗА СТАТУС ПЛАНА (Status Request)

Учесник има могућност да упути захтев за статус плана (*Status Request*) и да добије извештај на пријављени план. Систем ће креирати извештај о привременом прихватању (*Intermediate Confirmation report*) пријављених планова и учесник има могућност да види извештај. Ако план није пријављен не генерише се извештај о привременом прихватању.

Кроз *Web* апликацију, као кориснички интерфејс, коришћењем опције захтев за статус плана, генеришу се захтеви за статус плана на све пријављене планове. Сваки извештај о привременом прихватању бива придружен једној од следћих улога пошиљаоца:

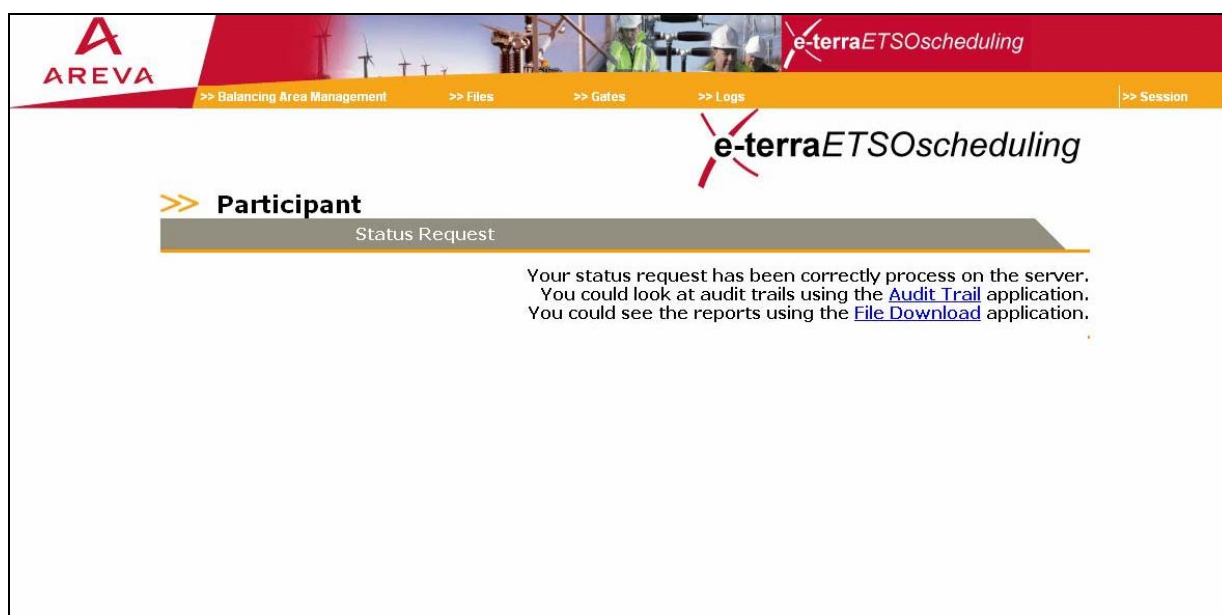
- A01 (Trade responsible party)
- A02 (Consumption responsible party)
- A06 (Production responsible party)

Слање захтева за статус плана може да се одвија на следећи начин:

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOScheduling	
e-terraETSOScheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

- Корисник је улогован на систем, селекује **Files** у навигационом менију и кликне **Status Request**;
- Корисник доставља *Status Request* путем електронске поште.

Audit trail и *Technical log* ће забележити информације које се односе на *Status Request*. Када се достави захтев за статус плана путем *Web* апликације, појављује се екран **Status Request** :

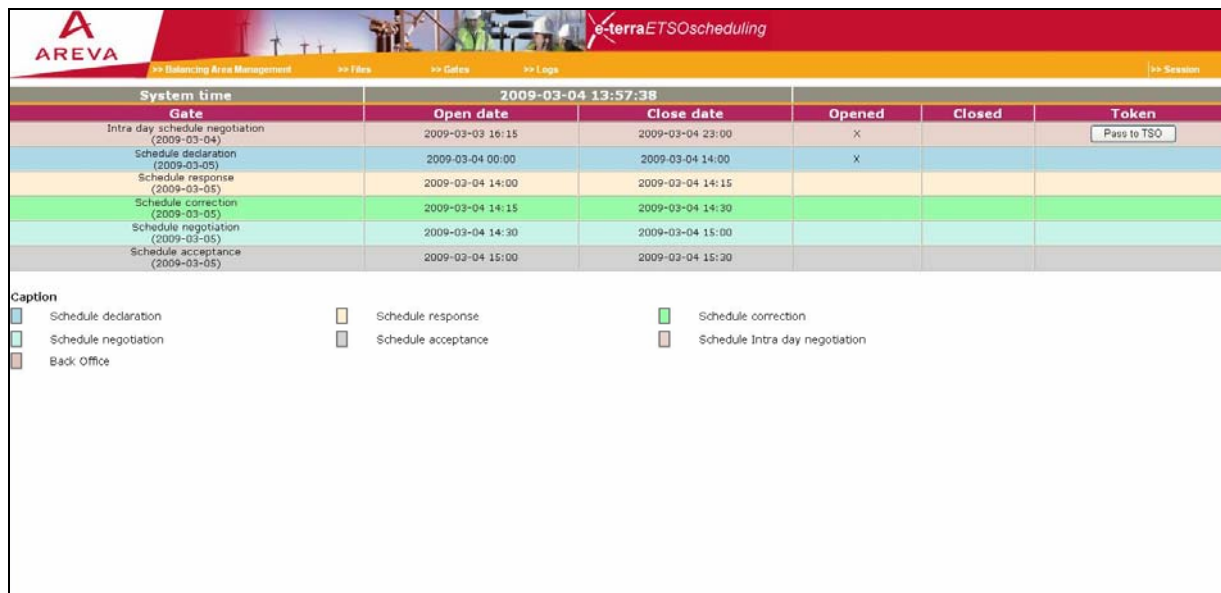
Резултат захтева за статус плана

У екрану **File Download** могу се погледати и снимити извештаји који су издати након захтева за статус плана.

2.5 ВРЕМЕНСКИ ОКВИРИ У ОКВИРУ ПРОЦЕСА УПРАВЉАЊА ПЛАНИРАЊА

Процес предаје плана састоји се од неколико корака који су подељени у гејтове. Гејтови дозвољавају пријављивање планова као и њихову корекцију уколико за тим постоји потреба током процеса дан унапред, унутардневног и дан после.

Да би се приступило екрану са гејтовима, на навигационом менију потребно је селекувати **Gates**. Овај екран приказује гејтове за дан за који се врши пријава и гејт за унутардневну промену за текући дан. Гејтови који су отворени имају ознаку "x" у колони *Opened*.

System time	2009-03-04 13:57:38				
Gate	Open date	Close date	Opened	Closed	Token
Intra day schedule negotiation (2009-03-04)	2009-03-03 16:15	2009-03-04 23:00	X		<input type="button" value="Pass to TSO"/>
Schedule declaration (2009-03-05)	2009-03-04 00:00	2009-03-04 14:00	X		
Schedule response (2009-03-05)	2009-03-04 14:00	2009-03-04 14:15			
Schedule correction (2009-03-05)	2009-03-04 14:15	2009-03-04 14:30			
Schedule negotiation (2009-03-05)	2009-03-04 14:30	2009-03-04 15:00			
Schedule acceptance (2009-03-05)	2009-03-04 15:00	2009-03-04 15:30			

Caption

- Schedule declaration
- Schedule negotiation
- Back Office
- Schedule response
- Schedule acceptance
- Schedule correction
- Schedule Intra day negotiation

Временски оквири

Токени

Када је отворен гејт за преговарање, токени се могу размењивати између EMC и учесника. Када актуелни учесник има токен приказано је дугме на екрану са гејтовима. Када је токен код учесника, учесник може да пријављује и/или мења планове. Притиском на дугме токен се прослеђује EMC. Важно је знати да EMC може у сваком тренутку преузети токен од учесника, обустављајући на тај начин учеснику могућност да пријављује и/или мења планове.

2.6 ДНЕВНИЦИ РАДА

2.6.1 БЕЛЕЖНИК (Audit trail)

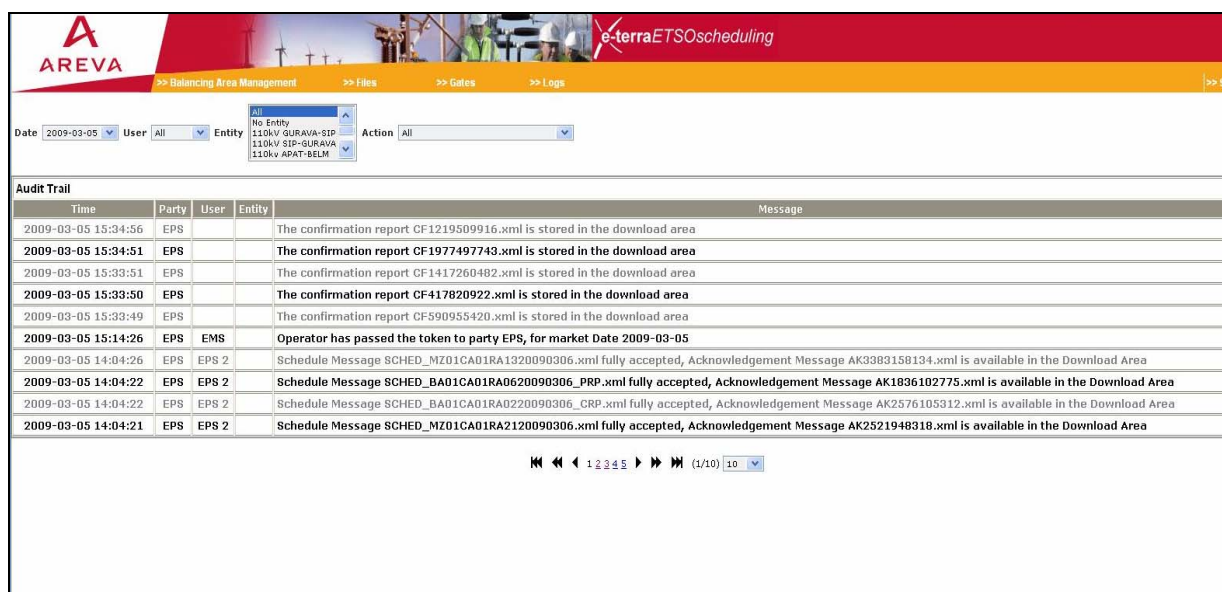
У бележнику се налази комплетна историја догађаја који су битни за процес рада, укључујући комуникацију између учесника и EMC. Свака операција која је извршена у **e-terraETSOScheduling** систему чува се у бази података бележника. Бележник је организован по категоријама и садржи филтере по кориснику, категорији, учеснику, ентитету и датуму.

Бележник региструје следеће процесе:

- Пријава/одјава корисника на/са систем/а;
- Предаја плана у току процеса дан унапред;
- Унутардневна промена плана;
- Предаја плана путем електронске поште;

- Захтев за статус плана;
- Догађаји везани за гејт и токен, итд.

Да би се приступило екрану бележник потребно је у менију **Logs** изабрати **Audit trail**. Појавиће се следећи екран:

Time	Party	User	Entity	Message
2009-03-05 15:34:56	EPS			The confirmation report CF1219509916.xml is stored in the download area
2009-03-05 15:34:51	EPS			The confirmation report CF1977497743.xml is stored in the download area
2009-03-05 15:33:51	EPS			The confirmation report CF1417260482.xml is stored in the download area
2009-03-05 15:33:50	EPS			The confirmation report CF417820922.xml is stored in the download area
2009-03-05 15:33:49	EPS			The confirmation report CF590955420.xml is stored in the download area
2009-03-05 15:14:26	EPS	EMS		Operator has passed the token to party EPS, for market Date 2009-03-05
2009-03-05 14:04:26	EPS	EPS 2		Schedule Message SCHED_MZ01CA01RA1320090306.xml fully accepted, Acknowledgement Message AK3383158134.xml is available in the Download Area
2009-03-05 14:04:22	EPS	EPS 2		Schedule Message SCHED_BA01CA01RA0620090306_PRP.xml fully accepted, Acknowledgement Message AK1836102775.xml is available in the Download Area
2009-03-05 14:04:22	EPS	EPS 2		Schedule Message SCHED_BA01CA01RA0220090306_CRP.xml fully accepted, Acknowledgement Message AK2576105312.xml is available in the Download Area
2009-03-05 14:04:21	EPS	EPS 2		Schedule Message SCHED_MZ01CA01RA2120090306.xml fully accepted, Acknowledgement Message AK2521948318.xml is available in the Download Area

Екран бележник

У горњем делу екрана налазе се филтери, а у доњем делу приказане су актуелне поруке. У апликацији за учесника могу да се виде поруке које се односе само на тог учесника. Ове поруке могу да се филтрирају на следећи начин:

- према датуму (датум актуелне поруке у бази података);
- према кориснику (излистава само поруке које се односе на одређеног корисника);
- према ентитету (приказује поруке које се односе на изабрани ентитет);
- према акцији (филтери према типу акције).

Дно екрана служи за навигацију кроз неколико страна бележника и такође дозвољава кориснику да изабере колико порука жели да се прикаже на екрану.

2.6.2 ТЕХНИЧКИ ДНЕВНИК РАДА (Technical logs)

Технички дневник рада даје потпуну историју догађаја који су битни за техничке активности система. Екран техничког дневника рада доступан је на Web интерфејсу за кориснике **e-terraETSOscheduling** система. Да би се приступило екрану техничког дневника рада потребно је у менију **Logs** изабрати **Technical logs**.

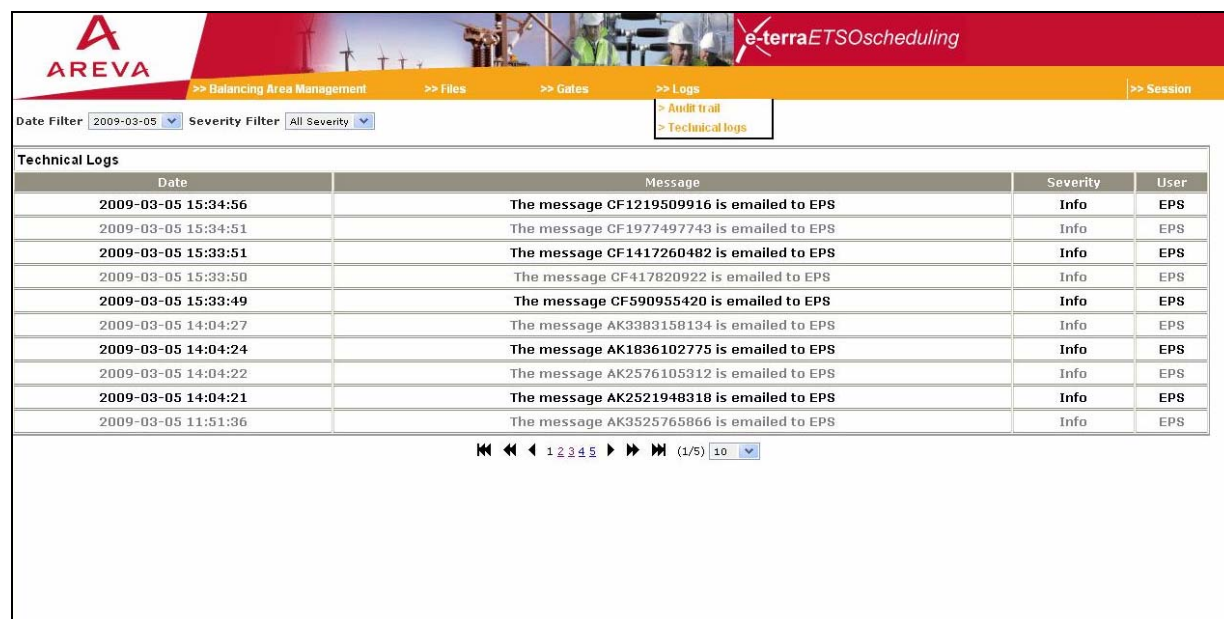
 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

У техничком дневнику рада корисник може да види поруке које је систем генерисао, као што су почетак пријављивања документа и његова обрада, почетак и крај рада корисника, документа послата електронском поштом итд.

Поруке у техничком дневнику рада могу да буду:

- Пријем “xml” фајла;
- Синтаксне и семантичке грешке пронађене у документу;
- Завршетак поступка са документом;
- Генерисање *Acknowledgement message* поруке;
- *Acknowledgement message* порука послата електронском поштом (ако је дефинисано да корисник може комуницирати са **e-terraETSOscheduling** системом путем електронске поште).

Као што је приказано на слици испод, екран техничког дневника рада има филтер и табелу где су приказане поруке. Филтер је једноставнији него у бележнику, будући да дозвољава кориснику да филтрира по датуму и озбиљности грешке (*All*, *Fatal Error*, *Info* и *Debug*).

Date	Message	Severity	User
2009-03-05 15:34:56	The message CF1219509916 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 15:34:51	The message CF1977497743 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 15:33:51	The message CF1417260482 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 15:33:50	The message CF417820922 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 15:33:49	The message CF590955420 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 14:04:27	The message AK3383158134 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 14:04:24	The message AK1836102775 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 14:04:22	The message AK2576105312 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 14:04:21	The message AK2521948318 is emailed to EPS	Info	EPS
2009-03-05 11:51:36	The message AK3525765866 is emailed to EPS	Info	EPS

Технички дневник рада

2.7 СЕСИЈА

У овом делу, учесник може да подеси следеће параметре у току рада:

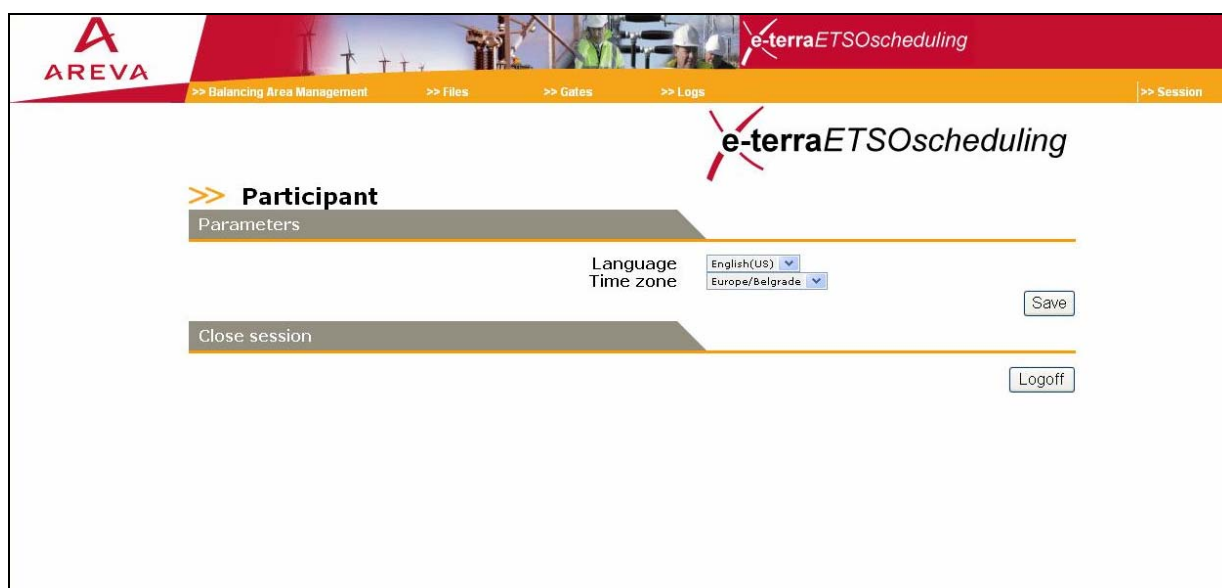
1. *Језик*: језик корисника;
2. *Временска зона*: временска зона корисника.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

У актуелној верзији **e-terraETSOscheduling** система не постоји могућност избора ових параметра. Системски су намештени следећи параметри:

1. Језик: ;
2. Временска зона: .

Да би се приступило екрану потребно је кликнути на мени **Session** који се налази у навигационом панелу. Појављује се следећи екран:

Екран Сесија

Након промене параметара рада потребно је кликнути на дугме **Save** да би се сачувале промене које су урађене .

Учесник може да изађе из овог екрана и да заврши рад у **e-terraETSOscheduling** систему притиском на дугме **Logoff**, након чега се поново отвара екран за логовање.

3 Е-MAIL ИНТЕРФЕЈС

Могућност приступа **e-terraETSOscheduling** систему путем електронске поште развијена је као подршка у случајевима када кориснички интерфејс (*Web* апликација за корисника) није доступан.

E-mail интерфејс подржава исте функције као и *Web* интерфејс, а то укључује све *ETSO ESS v2r3 "xml"* документе који се размењују између учесника и EMC, тј:

- *Schedule Message* (прима EMC и учесник)

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

- *Acknowledgement Message* (прима учесник)
- *Anomaly* и *Confirmation Report* (прима учесник)
- *Status Request* (прима EMC)

Пристап **e-terraETSOscheduling** систему путем електронске поште омогућава да EMC прими планове и *Status Request* који су послати од стране учесника путем електронске поште и да учесник прими *Acknowledgement Message*, *Anomaly* и *Confirmation Report* који су послати од стране EMC, такође путем електронске поште.

3.1 СЛАЊЕ ДОКУМЕНАТА ПУТЕМ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ПРЕМА СИСТЕМУ

За достављање *Schedule Message* или *Status Request* путем електронске поште корисник (учесник) шаље "xml" ESSv2r3 документ на главни сервер за пошту. Сви документи са сервера ће бити обрађени и корисник ће примити путем електронске поште, у зависности од статуса пријављених докумената, *Acknowledgement Message* и *Confirmation Report*, ако је све у реду или *Anomaly Report* ако је нешто погрешно. *Acknowledgement Message* у себи може да садржи више информација, а за детаљније информације може да се користи *Technical Log* уколико корисник може да приступи *Web* интерфејсу.

3.1.1 ФОРМАТ Е-MAIL СА ПЛАНОМ ИЛИ УПИТОМ (*Schedule Message* или *Status Request*)

Формат електронске поште која у себи садржи *Schedule Message* или *Status Request* "xml" документ садржи следеће елементе:

From

Ово поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. може бити "**Petar Test**"<petar.test@dev.com > или petar.test@dev.com.

To

Ово поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. може бити "**File Submission**"<sched_email@ems.rs> или sched_email@ems.rs.

Cc

Ово поље се не узима у обзир.

Subject

Предмет документа који се шаље путем електронске поште требало би да задовољи следећи формат:

[COMMODITY:..][PROCESS_TYPE:..][FILE_TYPE:..].

Потребно је да постоје наредне кључне речи :

COMMODITY: Тип поруке, нпр. *Balance Area Management (BA)*

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ	Системске и тржишне функције, Републике Србије Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

PROCESS _TYPE: Акција коју пошиљалац поруке жели да изврши, нпр. *File submission (FSUB)*

FILE _TYPE: Ако је порука са прилогом, онда је ово тип прилога, нпр. *Schedule (SD)*, *Status Request (SR)*...

Кључне речи су не осетљиве на велика и мала слова.

Пример предмета *Schedule*:

[COMMODITY:BA][PROCESS _TYPE:FSUB][FILE _TYPE:SD]

Пример предмета за *Status Request*:

[COMMODITY:BA][PROCESS _TYPE:FSUB][FILE _TYPE:SR]

Content

Овај део поруке треба да буде празан, а ако није информација коју он садржи ће бити игнорисана заједно са поруком.

Attachment

Може бити само један прилог у поруци. Дозвољено је да се прилог именује било којим именом. Прилог мора да буде ".xml" ESSv2r3 документ.

3.2 ПРИМАЊЕ ДОКУМЕНАТА ПУТЕМ ЕЛЕКТРОНСКЕ ПОШТЕ ОД СИСТЕМА

У сервер за корисника стижу извештаји које шаље EMC. Ови извештаји могу бити *Acknowledgement Message*, *Anomaly* и *Confirmation Report*, *Status Request* или *Schedule Message*.

3.2.1 ФОРМАТ Е-MAIL ПОТВРДНЕ ПОРУКЕ (Acknowledgement Message)

Сврха поруке

Ову поруку корисник прими од EMC када пошаље план у **e-terraETSOscheduling** систем.

From

Ово поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. може бити "File Submission"<sched_email@ems.rs> или sched_email@ems.rs.

To

То поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. "Petar Test"<petar.test@dev.com > или petar.test@dev.com.

Cc

Ово поље се не узима у обзир.

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Subject

Предмет документа који се шаље путем електронске поште мора да задовољи следећи формат:

Ack:[*COMMODITY*:...][*PROCESS_TYPE*:...][*FILE_NAME*:...]

Потребно је да постоје наредне кључне речи :

COMMODITY: Тип поруке, нпр. *Balance Area Management (BA)*

PROCESS_TYPE: Акција коју пошиљалац поруке жели да изврши, нпр. *File submission (FSUB)*

FILE_NAME: Ако порука садржи прилог, онда је ово име прилога.

Пример предмета:

Ack:[*COMMODITY:BA*][*PROCESS_TYPE:FSUB*][*FILE_NAME:AK687.xml*]

Content

У овом пољу се поштује следећи редослед:

EmailContent header

EmailContent body

EmailContent greetings

EmailContent sign

Овај део поруке дефинише EMC. Може да садржи *error message* у тексту у случајевима када *Acknowledgement Message* у "xml" форми није доступан.

Attachment

Прилог у *acknowledgement message* је "xml" *Acknowledgement Message*. Прилог није компресован. Име фајла је аутоматски генерисано и нема никакво значење.

3.2.2 ФОРМАТ Е-МАИЛ ИЗВЕШТАЈА О НЕПРАВИЛНОСТИ (Anomaly Report)

Сврха поруке

Ову поруку корисник прими од EMC у случају неправилности предатог плана.

From

Ово поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. може бити "File Submission"<sched_email@ems.rs> или sched_email@ems.rs.

To

То поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. "Petar Test"<petar.test@dev.com > или petar.test@dev.com.

Cc

Ово поље се не узима у обзир.

Subject

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
e-terraETSOscheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Предмет документа који се шаље путем електронске поште мора да задовољи следећи формат:

Ano:[*COMMODITY:...*][*MARKET_PERIOD:...*][*PARTICIPANT:...*]

Потребно је да постоје наредне кључне речи:

COMMODITY: Тип поруке, нпр. *Balance Area Management (BA)*

MARKET_PERIOD: Тржишни период у UTC времену

PARTICIPANT: Име учесника

Пример предмета:

Ano:[*COMMODITY:BA*][*MARKET_PERIOD:2009-04-21 22:00:00*][*PARTICIPANT:PETAR*]

Content

У овом пољу мора се испоштовати следећи редослед:

EmailContent header

EmailContent body

EmailContent greetings

EmailContent sign

Овај део поруке дефинише EMC.

Attachment

Прилог у извештају о неправилности је "xml" *Anomaly Report*. Прилог није компресован. Име фајла је аутоматски генерисано и нема никакво значење.

3.2.3 ФОРМАТ Е-МАИЛ ИЗВЕШТАЈА О ПРИХВАТАЊУ (Confirmation Report)

Сврха поруке

Ову поруку EMC шаље кориснику да би га обавестио о прихватању плана.

From

Ово поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. може бити "File Submission"<sched_email@ems.rs> или sched_email@ems.rs.

To

То поље подржава "RFC 822" формат електронске адресе. Нпр. "Petar Test"<petar.test@dev.com > или petar.test@dev.com.

Cc

Ово поље се не узима у обзир.

Subject

Предмет документа који се шаље путем електронске поште мора да задовољи следећи формат:

Conf:[*COMMODITY:...*][*MARKET_PERIOD:...*][*PARTICIPANT:...*]

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOScheduling</p>	
e-terraETSOScheduling	EMS-SMS-UGP-001-srb	Верзија: 1.0

Потребно је да постоје наредне кључне речи:

COMMODITY: Тип поруке, нпр. *Balance Area Management (BA)*

MARKET_PERIOD: Тржишни период у UTC времену

PARTICIPANT: Име учесника

Пример предмета:

Conf:[COMMODITY:BA][MARKET_PERIOD:2009-04-21 22:00:00][PARTICIPANT:PETAR]

Садржај

У овом пољу мора се испоштовати следећи редослед:

EmailContent header

EmailContent body

EmailContent greetings

EmailContent sign

Овај део поруке дефинише EMC.

Attachment

Додатак у извештају о прихватању је "xml" *Confirmation Report*. Додатак није компресован.

Име фајла је аутоматски генерисано и нема никакво значење.

3.2.4 ФОРМАТ Е-МАИЛ ПЛАНА КОЈИ EMC ШАЉЕ УЧЕСНИКУ

EMC може да пошаље план путем електронске поште ка учеснику у следећим случајевима:

- План је пријавио EMC уместо учесника (учитавањем у **e-terraETSOScheduling** систем "xml" документа);
- План је пријавио учесник, а EMC је вршио неке измене тог плана;
- За балансно одговорну страну са улогама „страна одговорна за производњу“ (*production responsible party*) или „страна одговорна за потрошњу“ (*consumption responsible party*), а план није пријављен до одређеног времена, EMC пријављује план за тог учесника са нултим вредностима.
- Ако се деси да недостаје нека од интерних трансакција, а постоји у плану неког другог учесника, EMC пријављује ту трансакције са нултим вредностима.

Формат електронске поште која садржи план који учесник прими од EMC је исти као онај који би учесник користио да пријави свој план (видети претходни део 3.1.1).

 <p>ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ</p>	<p>Системске и тржишне функције, Републике Србије</p> <p>Систем управљања планирања e-terraETSOscheduling</p>	
<p>e-terraETSOscheduling</p>	<p>EMS-SMS-UGP-001-srb</p>	<p>Верзија: 1.0</p>

4 РЕФЕРЕНЦЕ

e-terraETSOscheduling, AREVA T&D производ, подржава ETSO Scheduling процес дефинисан кроз следећа документа:

- ETSO Scheduling System (ESS) Implementation Guide – Version 2 Release 3 – 2003-04-29;
- ETSO Settlement Process (ESP) Implementation Guide – Version 1 Release 0 – 2004-04-29;
- ETSO Status Request (ESR) Implementation Guide – Version 1 Release 1 – 2003-10-21;
- ETSO Code List – Version 3 Release 5 – 2006-01-09;
- ETSO Electricity Market Role Model -Version 2 Release 0 – 2005-03-29;
- ETSO Identification Coding Scheme IEC – Version 3 Release 0 – 2004-09-30;
- ETSO Acknowledgement (EAD) Implementation Guide – Version 4 Release 1 – 2007-01-03